

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

22. marts 2021

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 68 af 25. november 2020 stillet efter ønske fra Christian Rabjerg Madsen (S)

Spørgsmål

Vil ministeren oplyse konsekvenserne for den strukturelle saldo og størrelsen af det finanspolitiske råderum ved at indføre et skatte- og afgiftsstop, som bygger på følgende principper:

1. Ingen skat eller afgift må sættes op
2. Opkræves skatten eller afgiften med en procentsats, bliver procenten ikke sat op
3. Opkræves skatten eller afgiften med et kronebeløb per enhed, bliver kronebeløbet ikke sat op
4. Hvis det af hensyn til EU-regulering eller af miljø- og klimapolitiske grunde er nødvendigt eller hensigtsmæssigt at indføre eller forhøje en skat eller afgift, skal hver eneste krone af provenuet ubeskåret bruges til at sætte andre skatter eller afgifter ned?

Konsekvenserne for den strukturelle saldo og det finanspolitiske råderum bedes oplyst i tabel form for hvert af årene frem til og med 2025.

Svar

Der er i besvarelsen taget udgangspunkt i afgifter, der fremgår af § 38 i Finansloven. Under Finanslovens § 38 findes ingen gebyrer. På de enkelte ministerområderne findes en række gebyrer, der typisk dækker de løbende udgifter til visse opgaver og reguleres i takt herved. Disse gebyrer, som ikke hører under Finanslovens § 38, er ikke medregnet.

Der er i besvarelsens beregninger lagt to grundlæggende effekter på den strukturelle saldo til grund ud fra de opstillede principper i spørgsmålet:

- 1) Afgifts- og skatteforhøjelser, der allerede er besluttet i tidligere aftaler, fastholdes på 2020-niveau. Hvis forhøjelsen fx er under indfasning, fastholdes den i stedet på sit nuværende niveau. Det indebærer altså, at aftalte afgiftsforhøjelser i de kommende år dermed aflyses.
- 2) Forudsatte indekseringer / reguleringerne af skatter og afgifter aflyses frem mod 2025. Det betyder, at skatter og afgifter fastholdes på det nominelle niveau i 2020, hvor spørgsmålet er stillet.

Afgifts- og skatteforhøjelser skal i besvarelsen forstås i bred forstand, således at det også dækker fradrag og grundlagsudvidelser, *jf. opgørelsen i tabel 1*.

En lang række skatter og afgifter opkræves med en procentsats. Hvis der ikke er aftalt ændringer heri, vil disse automatisk reguleres med skattebasen, uden at selve satsen sættes op. Dermed vil et skatte- og afgiftsstop baseret på de nævnte principper ikke påvirke provenuet herfra. Dette gælder en lang række af de største skatteposter som person- og selskabsskatterne samt moms. Derudover gør det sig også gældende for flere af de øvrige skatter og afgifter.

Dette gælder også for boligskatterne. I 2024 omlægges det nuværende boligskatte-system til et nyt. Ved overgangen til det nye system er det besluttet, at boligejerne ikke vil skulle betale mere i boligskat, end de skulle have betalt efter det nuværende system. Fra 2024 følger boligskatterne som udgangspunkt udviklingen i skattebasen. Der er ikke aftalt ændringer i satserne. Der er derfor ikke medtaget provenueffekter fra boligskatterne i besvarelsen.

Derudover blev der med finansloven for 2021 aftalt annullering af den forudsatte indeksering af en række punktafgifter, hvilket betyder at disse ikke længere forudsættes indekseret i fremskrivningen. I forvejen indekseres flere punktafgifter ikke, enten fordi afgifterne er så små, at det indebærer uforholdsmæssigt store administrative omkostninger, eller fordi det fx ved indførelsen er besluttet ikke at gøre det.

Tabel 1 angiver skøn over de strukturelle provenueffekter ved et skatte- og afgifts-stop, der bygger på de nævnte principper. Hvis man stoppede indekseringen og fjernede planlagte forhøjelser af de nuværende skatter og afgifter, skønnes det samlet at indebære et mindreprovenu efter tilbageløb og adfærd på 5,2 mia. kr. i 2025.

Tabel 1**Mindreprovenu efter tilbageløb og adfærd ud fra de nævnte principper**

Mio. kr. (2021-niveau)	2021	2022	2023	2024	2025
<i>1) Indekseringer og automatiske reguleringer</i>					
Indeksering af energi- og miljøafgifter ¹	200	250	350	650	750
Indeksering af tingslysningsafgift	0	0	100	50	50
<i>I alt fra 1)</i>	<i>200</i>	<i>250</i>	<i>450</i>	<i>700</i>	<i>800</i>
<i>2) Ændringer fra politiske aftaler</i>					
Forhøjelse af lønsumsafgift for finansielle institutioner ²	0	0	0	0	0
Forhøjelse af bundskatten og reduktion af grøn check ³	0	150	150	150	150
Mindreregulering af personfradrag ⁴	1.100	1.900	0	0	0
Forhøjelse af en række afgifter i FL20 ⁵⁶	200	200	200	200	200
Forhøjelse af tobaksafgiften ⁵	0	-100	-100	-100	-100
Afskaffelse af skattefordele ved forældrekøb ⁵	150	150	150	150	200
Forhøjelse af rumvarmeafgiften ⁷	300	200	100	-50	-150
Forhøjelse af selskabsskatten for finansielle sektor ⁸	0	0	1.000	1.250	1.250
Lagerbeskatning af selskabers ejendomsavancer ⁸	0	0	850	850	850
Loft over fradrag i selskabsskatten for høje lønninger ⁸	0	0	150	150	150
Uændret loft i aktiesparekonto og investorfradrag ⁸	50	100	200	200	200
Forhøjelse af vandafgiften ⁹	50	50	50	50	50
Forhøjelse af erhvervenes procesafgift ¹⁰	0	0	100	100	250
Forhøjelse af udligningsafgift ¹¹	500	450	400	400	400
Forhøjelse af ejerafgift ¹¹	0	150	450	700	1000
<i>I alt fra 2)</i>	<i>2.350</i>	<i>3.200</i>	<i>3.700</i>	<i>4.100</i>	<i>4.400</i>
Samlet	2.550	3.450	4.100	4.800	5.200

Anm.: Tallene er afrundet til nærmeste hele 50 mio. kr. ¹⁾ Ved afskaffelsen af indekseringer er brugt faktiske tal for prisudviklingen eller skøn herfor i seneste Økonomisk Redegørelse (december 2020) i det omfang, der ikke er tale om indeksering ved fastlagte diskretionære forhøjelser. ²⁾ fra *Aftale om skattereform 2012*, ³⁾ fra *Aftale om afskaffelse af PSO-afgiften*, ⁴⁾ fra *Aftale om fokusering af DR og afskaffelse af medielicensen*, ⁵⁾ fra *Finanslov for 2020*, ⁶⁾ Dækker over genindførelse af pvc-afgiften, emballageafgiften på pvc-folier samt forhøjelse af afgiftssatsen for væddemål og onlinekasino, ⁷⁾ fra *Klimaaftale for energi og industri*, ⁸⁾ fra *Aftale om ret til tidlig pension*, ⁹⁾ fra *Finanslov for 2021*, ¹⁰⁾ fra *Aftale om grøn skattereform*, ¹¹⁾ fra *Aftale om grøn omstilling af vejtransport*.

Kilde: Skatteministeriet, Finansministeret

Beregninger af provenuerne er behæftet med usikkerhed, idet der fx ikke tages højde for, hvordan de enkelte annullerede forhøjelser og indekseringer påvirker hinanden. Eksempelvis vil provenueeffekten fra indekseringen af energiafgifter afhænge af, om der forudsættes en forhøjelse af erhvervenes procesafgift af energiforbrug.

Det bemærkes, at hovedparten af mindreprovenuet (ca. 85 pct.) skønnes at kunne henføres til annullering af planlagte skatte- og afgiftsændringer fra aftaler. De fleste af disse aftaler indeholder imidlertid også lempelser, der naturligvis ikke er medtaget i besvarelsen, men som ikke nødvendigvis ville være indført uden

forhøjelserne. Et skatte- og afgiftsstop, der omfatter at tilbagerulle forhøjelserne fra aftalerne, vil altså indebære at bryde med en række større, politiske aftaler over de seneste år.

Hvis der i stedet ses bort fra tilbagerulningen af indførte aftaler, og i stedet udelukkende fokuseres på indekseringer, da skønnes mindreprovenuet i stedet at udgøre 200 mio. kr. efter tilbageløb og adfærd i 2021, stigende til 800 mio. kr. i 2025. Dette kan primært henføres til indekseringen af en række af energi- og miljøafgifterne.

For enkelte af forhøjelserne vil annulleringen medføre et merprovenu (negativt mindreprovenu). Det hænger sammen med, at adfærdseffekterne forventes så store, at en højere afgift får grundlaget til at falde så meget, at den samlede afgiftsbetaling falder. Dette gør sig gældende for tobaksafgiften i alle årene samt rumvarmeafgiften i 2024 og 2025. Disse rykker dog kun begrænset på de samlede provenueffekter.

Med venlig hilsen

Nicolai Wammen
Finansminister